

Vellykket legemiddellansering

KORRESPONDANSER

PER HELGE MÅSEIDE

Det er grunn til å gratulere firmaene Pfizer og Pharmacia med en vellykket lansering av legemidlet Celebra. Spesielt er legemidlets fortreffeligheter gjort rede for i et større oppslag i avisen Dagbladet dagen før midlet var å finne i hyllene på norske apoteker (1). Kopi av avisoppslaget er sendt meg fra de nevnte firmaer for at jeg skal kunne

svare på spørsmål fra eventuelle nysgjerrige pasienter. Kollega Olav Bjørnebo, som selv har en revmatoid lidelse, har ifølge oppslaget ”gode erfaringer” med medikamentet. Jeg har noen kommentarer til hans medvirkning til lanseringen.

Medikamentet er godkjent til bruk på pasienter med revmatoid artritt og artrose. Bjørnebo er imidlertid sitert på følgende: ”Celebra er et framskritt og kan brukes på *alle* (min utheving) betennelsestilstander i muskel-skjelettsystemet.” Er dette korrekt?

Etter min mening er det vanskelig, for ikke å si umulig, ut fra oppslaget å skille mellom Bjørnebos egne pasienterfaringer og hans vurderinger som fagmann etter å ha testet ut legemidlet på 15 pasienter. Sammenblandingen kan kanskje lastes Dagbladet, på den annen side oppfordres leger som intervjues om å kontrollere hvordan de gjengis (2). Å få adgang til å sjekke sitater har også vært regnet som god presseskikk i de fleste redaksjoner, selv om dette ikke er hjemlet i lov eller andre bestemmelser (3).

Pressen har sine egne bestemmelser som forbyr såkalt tekstreklame (4). På den annen side har nye legemidler nyhetens interesse, og det er fullt lovlig å trykke avisartikler blottet for kildekritikk og kritiske spørsmål. Mye tyder på at slik ukritisk journalistikk også er vanlig. Halvparten av 200 amerikanske oppslag om tre bestemte medikamenter refererte til artikler og eksperter som var betalte av legemiddelindustrien. Men bare i fire av ti oppslag med slike økonomiske bindinger ble det redegjort for dem (5).

For meg fremstår oppslaget med bildet av den syklende og fornøyde lege og pasient som den beste reklame firmaene kunne få. Spørsmålet blir om ikke Bjørnebos uttalelser og opptreden i avisoppslaget strider mot de legeetiske regler som sier at en lege ikke skal drive legemiddelreklame (2).

LITTERATUR

1. Strømman TW. Nytt liv med ny medisin. Dagbladet 19.6.2000.
2. Ethiske regler for leger. Kapittel 1 § 11, kapittel III § 4.
3. Nylenna M. Klar tale – tydelig tekst. Oslo: Universitetsforlaget, 1992: 128 – 38.
4. Tekstreklame og sponsing. Vedlegg til Vær Varsom-plakaten: www.ij.no/np/tekstrek.htm (8.9.2000).
5. Moynihan R, Bero L, Ross-Degnan D, Henry D, Lee K, Watkins J et al. Coverage by the news media of the benefits and risks of medications. N Engl J Med 2000; 342: 1645 – 50.

Publisert: 20. oktober 2000. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 10. september 2026.